

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• F R A M K R I S T M E N N F R A M •

65 ÅRGANG

26. NOVEMBER 1953

A V I N N H O L D E T : NR.
DET MARIKANSKE ÅR INNLEDES - MEDDELELSE FRA
BISKOPEN - MOREN OG OPPDRAGELSEN - MISBRUKT
VITENSKAP (KINSEY-RAPPORTEN) - KATOLSK FLYKT-
NINGEARBEID - ET SØSTER-JUBILEUM - ARBEIDER-
PRESTENES STILLING AVKLARET - HIERARKIET GJEN-
OPPRETTET I SVERIGE - LITTERATUR - UTLANDET.

44

45

NESTE NUMMER KOMMER 10. DESEMBER 1953.

VÅRE KIRKER Gudstjenester på søn- og helligdager

OSLO

St. Olavs kirke, Akersv. 1.
Sokneprestkontoret, tlf. 41 41 61.
(Prestegd. og Biskopen 42 52 87.)
Kl. 7: Stille messe.
Kl. 8.30: Fromesse m. preken.
Kl. 9.45: Low Mass. English Sermon.
Kl. 11: Høymesse m. preken.

St. Hallvards kirke, Urtegt. 29.
Soknepresten, tlf. 68 08 68.
Kl. 8: Fromesse.
Kl. 10.30: Høymesse m. preken.
Kl. 19: Aftenmesse.

St. Dominikus kirke, Neuberggt. 15.
Dominikanerne, tlf. 44 23 24.
Kl. 8.15: Fromesse.
Kl. 9.30: Stille messe m. fransk preken.
Kl. 10.30: Høymesse m. preken.

Grefsen kapell, Gladsveg 23.
Prestegården, tlf. 38 02 87.
Kl. 9.30: Høymesse.

Vår Frue Villas kapell,
Ullernchaussen 52, Smestad (Montebello).
Prestegården, tlf. 55 81 21.
Kl. 8.30: Høymesse.

Lunden kapell, Trondheimsv. 309.
Tlf. 37 78 68.
Kl. 8: Høymesse.

ARENDALE:
St. Fransiskus kirke, Tyholmen.
Soknepresten, tlf. 2209.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høymesse.

BERGEN:
St. Paul kirke, Christiesgt. 16.
Soknepresten, tlf. 15 410.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

DRAMMEN:
St. Laurentius kirke, Cappelensgt. 1.
Soknepresten, tlf. 2019.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

FREDRIKSTAD:
St. Birgitta kirke.
Soknepresten, tlf. 1438.
Kl. 8.15: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

HALDEN:
St. Peter kirke, Kr. V.s pl. 1.
Soknepresten, tlf. 1168.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

HAMAR:
St. Torfinn kirke, Torggt. 113.
Soknepresten, tlf. 1751.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 11: Høymesse.

HAUGESUND:
St. Josef kirke, Haraldsgt. 21.
Soknepresten, tlf. 3195.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 11: Høymesse.

HØNEFOSS:
St. Theresia kirke, Vesterntangen.
Soknepresten, tlf. 266.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

KRISTIANSAND S.:
St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3.
Soknepresten, tlf. 4225.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

LILLESTRØM:
St. Magnus kapell, Halvdansgt. 5.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 11.15: Høymesse.

PORSGRUNN:
Vor Frue kirke, Sverresgt.
Soknepresten, tlf. 50 793.
Kl. 7.45: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

STABEKK:
Jesu Hjerter kapell, Nyv. 17.
Soknepresten, tlf. 53 77 35.
Kl. 9.05: Fromesse. Kl. 10.45: Høymesse.

STAVANGER:
St. Svithun kirke, Dronningsgt. 8.
Soknepresten, tlf. 25 534.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

SYLLING:
St. Hallvard kapell.
Presteboligen, tlf. 9028.
Kl. 9.30: Høymesse.

TØNSBERG:
St. Olavs kapell, Sandefjordgt. 1.
Soknepresten, tlf. 12 238.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høymesse.

DOMINIKANERNE

NEUBERG GT. 15 OSLO
tirsdag 1. desember
kl. 20.

Pater F. D. Thorn taler om Finn Jors bok: *Bernhard av Clairvaux*.
Pater H. Rieber-Mohn taler om Hanns Liljes bok: *Luther*.

MARIAKONGREGASJONEN, OSLO

Onsdag 2. desember: Medlemmene tar del i aftenmessen i St. Olavs kirke kl. 19.15. Kongregasjonsbønnene leses etter messen.

Onsdag 9., torsdag 10. og fredag 11. desember: Retrett i St. Josephs Kapell kl. 19.30. Leder: Pater Patfoort. Alle katolske damer innbys.

Søndag 13. desember: Patronatsfest i foreningslokalet etter andakten. Entré kr. 7.00.

Tegningsliste er utlagt på St. Josephs Institutt. Listen inndras onsdag aften 9. desember. *Styret.*

Juleheftet

KIMER I KLOKKER

St. Olavs Forlag, 1953. — Kr. 2.50.

Innhold:

Til Juleklokken.

Dikt av Johan Selnes.
Født av Gud. Av Jac. Mangers.
Gjensyn med Assisi.

Av Carl Fredrik Engelstad.
Guttene i Støldalen. Av Alf Høgh.
Bambinoen på Ara Coeli i Rom.

Av Lucilla Mariani.
Malerkunst for Evigheten.

Av Daniel Rops.
En salme og dens skaper.

Av Eva Dithmer-Vanberg.
Middelalderkirker i Telemark.

Av Erik Gustavsen.
Hjelp flyktingene!

Dikt av Torolf Hals Andersen.
Vakkert omslagsbilde etter Ambrogio Borgognone.

FYRINGSOLJE
brukes av

Bispegården
St. Josephs Institutt
Vor Frue Hosp. Nerveavd.
St. Dominikus kirke.
St. Elisabethsøstrenes
Pleiehjem
Sta. Katarinahjemmet.
St. Pauls Kirke
Moderhuset
Florida Sykehus
Øyenklinikken
St. Josephs Hospital, Drammen
St. Torfinns Klinik, Hamar
St. Fransiskus Hosp., Hønefoss.

Oslo

Bergen

Ved bestilling av olje: Oslo 68 34 66
Service: Oslo 56 35 92

Liturgisk kalender:

SØNDAG 29. NOVEMBER: 1. søndag i Advent. Ep. Rom. 13, 11—14. Ev. Luk. 21, 25—33.
Mandag: Andreas, ap. Tirsdag: Ferialdag. Onsdag: Bibiana, jomfru, mart. Torsdag: Frans Xaver, bekj. Fredag: Peter Krysológus, bisk., bekj., kirkelærer. Lørdag: Ferialdag.

SØNDAG 6. DESEMBER: 2. søndag i Advent. Ep. Rom. 15, 4—13. Ev. Matt. 11, 2—10.
Mandag: Ambrosius, bisk., bekj., kirkelærer. Tirsdag: Marias uplettede unnfangelse. Onsdag og torsdag: Dager i oktaven. Fredag: Damasus I, pave, bekj. Lørdag: 5. dag i oktaven.

SØNDAG 13. DESEMBER: 3. søndag i Advent. (Søndag Gaudete.)

ST. OLAV

Redaksjon, ekspedisjon og forlag: Akersv. 5.
Telefon 42 37 43. Kl. 9—16. Mandag, lørdag:
Kl. 9—13.

Abonnementspris: Kr. 15.00 pr. år; for utlandet
+ porto kr. 4.80. Girokonto nr. 15986.

Abonnement tegnes i ekspedisjonen og på ethvert
postkontor.

Annonsér må være innsendt innen onsdag aften
uklen for utgivelsesdatoen (angitt på 1. om-
slagsside).

R. C. BERTHELSENS EFTF.

Farvehandel

Glass, tapeter, vaskeartikler

Henr. Wergelandsgt. 32

Kristiansand S.

Tlf. 2270

Det marianske år innledes

Den 8. september i år sendte Pave Pius XII ut en rundskrivelse, «Fulgens Corona», rettet til Kirkens biskoper og overhyrder, der han kunngjør at året mellom 8. desember 1953 og samme dato 1954 skal feires som et mariansk år. Det skal minne om at hundre år er gått siden dogmet om Marias uplettede unnfangelse ble proklamert; om den religiøse mening med dette bønneår sier Den hellige far følgende i sin rundskrivelse:

Dette hundreårsjubileum skal ikke bare oppflamme den katolske tro og kjærligheten til den jomfruelige Guds Mor hos alle, men også så vidt mulig like-danne de kristnes moralske liv med det eksempel den hellige Jomfru ga. Liksom alle mødre fylles av en særlig glede når de på sine barns ansikter ser sine egne trekk lyse fram, så finnes det intet Guds Mor lengter mer etter og gleder seg mer over enn når hun ser, hvorledes de som hun under Korset mottok som sine sønner i sin enbårne Sønnens sted, i sin tanke, tale og virksomhet gjenspeiler trekkene av hennes sjels skjønnhet.

Men for at denne kjærlighet til Guds Mor ikke skal være et tomt ord, ikke et blendverk, ikke en kraftløs, hurtig forbigående begeistring, vil hun hjelpe oss alle til å levendegjøre de kristne dyder i oss. Og da vi jo ved dette jubileum minnes hemmeligheten til den allerhelligste Jomfru, hvis unnfangelse allerede var uten arvesyndens plett, vil hun fremfor alt lede oss hen til den livets renhet og ukrenkelighet som selv den svakeste skygge av synd viker tilbake for og unnflyr.

Den allerseligste Jomfru som hele sitt liv såvel i sine mange rike og dype gledesstunder, som i sin nød og bitre smerte som gjorde henne til martyrernes dronning, ikke i den minste ting avvok fra Guds bud og sin Sønnens eksempel, synes i dag å gjenta for oss de ord hun uttalte til tjenerne under bryllupet i Kana, idet hun pekte på Jesus Kristus: *Det han sier til dere, det skal dere gjøre* (Joh. 2, 5). Den samme oppfordring synes hun i videre forstand å rette til oss i dag, når vi så tydelig ser at roten til alle de onder som menneskeheten er hjemsoekt av og folkene trykket av fremfor alt er å søke i det forhold at mange «har forlatt kilden med det levende vann for å grave ut brønner, sprukne brønner, som ikke holder vann» (Jer. 2, 13); at de har forlatt ham som alene er «veien, sannheten og livet» (Joh. 14, 6). Når vi altså har tatt feil av veien, må vi vende tilbake til den rette vei; når villfarelsens mørke har omhyllt vår ånd, må det øyeblikkelig fortrenkes av sannhetens lys; når den død som alene er den sanne død, har tatt våre sjeler i besiddelse, må vi i brennende tørst gripe etter livet, etter det himmelske liv som ikke kjenner noen død, fordi det har sitt utgangspunkt i Jesus Kristus. Følger vi ham i tro og

tillit under vår jordiske landflyktighet, vil vi sammen med ham få nyte den evige salighet i himmelen. Den allerseligste Jomfru lærer oss og maner oss til dette, vår kjærlige Mor som elsker oss med en større kjærlighet enn alle jordiske mødre.

Særlig i dag trenger menneskene å høre hennes oppfordring om å vende tilbake til Kristus og hans bud. Det finnes jo ikke så få som forsøker å utrydde den kristne tro til siste trevl. De gjør det enten med list og ondskap eller helt åpent med en så liten-skapelig og hovmodig forkynnelse av sine egne villfarelser at man kan få inntrykk av at disse har æren for århundrets store fremskritt. Men der hvor

religionen tilsidesettes, hvor Guds makt til å lønne det gode og straffe det onde ikke lenger gjelder, der har heller ikke lovene gyldighet, og der har øvrigheten mistet sin innflytelse. Og da ethvert håp om udødelige goder svinner hen hvor disse falske lærer vinner fram, blir følgene at menneskene i umettelig trang etter materielle goder tilegner seg andres eiendom, ja, når anledningen byr seg, ofte gjør det med makt. Så oppstår det hat, misunnelse, splid og fiendskap mellom menneskene. Det private og det offentlige liv bringes i uorden. Litt etter litt bringes statens fundament til å svikte, fordi lovens og regjeringens autoritet er undergravet. Og endelig brytes sedene ned skritt for skritt ved dårlige skuespill, bøker, blader og aviser, ja inntil forbrytelser.

Vi bestrider ikke at de som sitter med regjeringsmakten kan gjøre meget. Men redningen fra så mange onder kan bare komme fra en dypere kilde. En kraft må sannhet påkalles, en kraft som lyser opp mer enn menneskene formår, en kraft som lyser opp hjertene med himmelsk lys, som rører ved sjelene, som fornyer dem med guddommelig nåde og som gjør menneskene gode.

Da først kan man håpe at de kristne seder igjen vil bringes til fornyet blomstring, at misjonenes fundament vil bli styrket, at de forskjellige samfunnsklasser vil ordne forholdene seg imellom i rettferdighet og kjærlighet, at hatet som alltid frembringer ny elendighet og ikke sjelden driver menneskene til blodsutgydelse, vil dø, at alle stridigheter vil bli bilagt og samfunnsklassenes berettigede krav vil bli jevnet ut.

Alt dette kan de kristne bud bevirke, men bare om menneskene faktisk oppfyller dem. Å følge dem med glede og iver er hva Jomfruen og Guds Mor kaller oss til. Med dette for øye ber Vi dere, ærverdige brødre, ifølge det embede dere forvalter, å oppfordre presteskapet og de troende til å feire det *Maria-år* Vi herved kunngjør for hele verden fra først kommende desember til samme måned neste år.

Meddelelse fra hans høyerverdighet biskopen

A. I det jeg ber alle lese og meditere ovenstående rundskriv der Den hellige far kunngjør et Maria-år fra 8. desember 1953 til samme dato 1954, vil jeg nevne de åndelige nådegaver paven for oss knytter til feiringen av dette år. De troende kan vinne fullkommen avlat når de skrifter, kommuniserer og forretter de ellers foreskrevne bønner (6 ganger Fader-vår, Hill deg, Maria, Ære være Faderen):

- 1) På åpnings- og slutningsdagen av dette Maria-år, og på disse fester: Jul, Maria bebudelse, Maria lysmesse, Marias sju smerter og Marias opptagelse, hver gang de besøker en Mariakirke eller et Maria-kapell.
- 2) Hver lørdag, når de tar del i en pilegrimsferd til en Maria-helligdom.
- 3) Hver gang de fromt bivåner en andakt til ære for Guds mor. Også om de ikke har skriftet og mottatt kommunionen kan de vinne en avlat på 10 år, men forutsatt at de oppvekker anger over sine synder.
- 4) Alle andre viet til Guds mor er «priviligerte», dvs. at en fullkommen avlat kan bli tilvendt de døde som det her leses messe for.
- 5) Fullkommen avlat kan bli vunnet alle dager i året av dem som besøker en kjent valfartskirke viet til jomfru Maria.

B. Jeg oppfordrer alle sokneprester å åpne Maria-året med en høytidelig andakt på Immaculatafesten 8. desember, og i en kort preken å forklare årets betydning for de troende.

Jeg ber også innstendig alle våre troende å etterkomme Den hellige fars oppfordring i det de så vidt mulig tar del i åpningsandakten og ellers i årets løp viser seg som gode mariabarn og flittig gjør bruk av de privilegier paven knytter til det marianske år.

Gitt i Oslo 21. nov. 1953.

† J a c. M a n g e r s, biskop av Oslo.

Advent

I kirkeårets kretsgang, som omslutter Kristi komme til jorden, hans liv og evig gjeldende gjerning, står adventstiden som den årlig tilbakevendende fornyelsestiden på hellighetens grunn. Kirkeåret kan ikke måles i dager, men bare skues i lyset og skyggen av mysteriene som knytter seg til Menneskesønnens frelserdåd. Her er lys og skygge, men ikke natt og dag. Det har ikke vært natt i åndens rike siden Kristus lyste det opp med sin rene hellighet. Det lå i mørke, men så kom han som var selve Lyset, det sanne, «som opplyser hvert menneske som kommer til verden». «I ham var livet, og livet var lyset for menneskene, og lyset skinte i mørket, og mørket forsto det ikke.» Han selv var Lyset, fødtes i en natt, døde i en natt, sto opp igjen i en natt. Fordi han selv var Lyset, måtte mørket bli hans bekreftelse, hans første vitne, taust og uforstående.

Når synd kommer inn i vår sjel, faller den ikke i mørke, men skygger for Lyset. Himmelropende må vår synd være, om Lyset, Kristus, helt skal vike og skyggene fortettes til mørke. Selvoppgivelse og fortvilelse, utstengning av Guds miskunn og visdom ville være slike

himmelropende synder. Hans kjærlighet til hver sjel kan nok synes å ytre seg forskjellig for hver enkelt etter som veien fram til den er farbar; men den er total. Kristi offerdød innestår for det. Vår tro, vårt håp og vår kjærlighet må bare også være total, slik at Lyset får slippe til. Det må ikke hete om oss at vi «kjente ham ikke», at «han kom til sitt eget, og hans egne tok ikke imot ham». For alle som tar imot ham, Lyset, «har han gitt makt til å bli Guds barn».

Til dette skal Advent tjene. Den er grinden som fører inn på veien Kristus har åpnet for menneskene og som fører mot vårt evige mål. Hans livs mysterier står der som merkessteiner, og viser veien vi skal gå. Han selv er både veien og lyset. Hans fødsel og død er ikke som stjernen som står fram og siden styrter fra sin plass på firmamentet, men som solen som står opp i samme nå som den går ned. Slik er også kirkeåret den uoppørilige og årlig tilbakevendende kretsgang i pakt med Lyset, det uutslukkelige. Å frigjøre vår sjel fra skyggene og åpne den for Lyset, det er da også Adventens årlig tilbakevendende mening.

I. H. K.

Morens rolle i barnets intellektuelle oppdragelse

Vi har mange skoler og kurser som tar seg av barnas intellektuelle oppdragelse. Det er så mange så vi kunne tro at moren ikke spilte noen rolle her. Men også ved denne side av oppdragelsen inntar moren en av de viktigste plasser. Selvsagt er vi fullt klar over at det også her er et samarbeid mellom foreldrene. Foreldrene skaper i fellesskap det miljø som omgir barnet. Sammen tar de aktivt del i barnets oppdragelse. Men her vil vi særlig belyse morens rolle ved utviklingen av barnets intelligens.

Såsnart barnets bevissthet våkner står moren ved vuggen med sin kjærlighet og hengivenhet. Ja, det er såmen henne som vekker til livet bevisstheten hos barnet. Hun snakker meget tidlig til det, gir det forskjellige kjæle navn. Hun sier og spør om det samme hundrevis av ganger selv om hun vet at hun ikke får noe svar. Mange voksne ryster på hodet og ler overlegent av henne fordi hun kaster bort sin tid på den måten. Men, kjære mor, du har rett! Snart vil barnet smile når det hører stemmen din. Barnet vil komme med små gurgle lyder. Etter et par måneder vil du få belønning for dine anstrengelser når barnet lager de første artikulerte lyder: Ma-ma-ma. Og nå må du våke over utviklingen av barnets intelligens.

Litt etter litt lærer det å tale, og moren hjelper det meget ved å tale tydelig til det. Når barnet omsider har lært å tale, har det nådd et godt stykke i utviklingen. Dets ånd er nå liksom våknet, det har et middel til å uttrykke seg, og en mor bør glede seg når barnet gjør flittig bruk av det. Det er en gave Gud bare har gitt menneskene blant alle skapninger: å tenke og å forme tanken i ord. Barnets ånd vil utvikle seg og det vil vite alt. Hva, hvor, hvorfor? Alle forståelsesfulle mødre vil alltid finne et eller annet svar på barnets spørsmål. Men avvis det ikke og gi det ikke et galt svar selv om barnet kan være litt plagsomt med sine spørsmål. Det er meget lett å miste barnets fortrolighet. Husk at kvikke barn spør utrolig meget.

Moren skal ikke nøye seg med å svare barnet, men hun skal få det til å tenke selv. Små spaser-turer sammen gir glimrende anledning til dette. De ser blomster, dyr, mennesker osv.

Allerede når den lille pludrer sitt eget språk forteller moren om den gode himmelske far, om Jesus-barnet og den kjærlige himmelske mor. Hun folder barnets hender og lærer det den første barnlige bønn. Hun viser det billedbøker osv. Selvfølgelig har hun ikke alltid tid til å ta seg av barnet på denne måten, men iallfall nå og da.

På denne måten har moren fått lagt grunnen til barnets forstandsmessige utvikling. Men litt etter litt blir det også andre som får innflytelse på det: søsken, naboer og senere skolen.

Men har moren på dette tidspunkt utspilt sin rolle ved denne siden av oppdragelsen? Å, nei! Det er riktignok mange foreldre som mener at det er nå den intellektuelle oppdragelse først begynner og at det er skolens sak. Men nå er det morens plikt etter beste evne å hjelpe og understøtte skolen i dens arbeide. Skolen bygger på det grunnlag som er lagt

!

Kollekten søndag den 29. nov., første søndag i advent vil bli bestemmende for mange flyktingers ve og vel i 1954. Den utgjør jo flyktingearbeidets økonomiske grunnlag.

Hovedkomitéens karitative og administrative virksomhet bygger på denne kollekten.

Flyktingeprestens arbeid drives for denne.

Flyktingebrevens utsendelse — brevene som er en så stor trøst for mange — avhenger av disse pengene.

Korrespondanse-undervisning av barna i religionskunnskap likeså.

Allt arbeid som hovedkomitéen gjør er ulønnet og gjøres på fritid. Pengene går uavkortet til beste for flyktingene.

Det må være meg tillatt her å gi uttrykk for min dype beundring for det store og krevende arbeid disse prektige menneskene utretter.

Det kom sent men godt, arbeidet for flyktingene. Nå gjelder det å gi det hele vår interesse og støtte. Det får utrolig meget å bety for kirkens fremtid i landet.

Som prest er jeg de siste to månedene blitt henvist til en arbeidsmark som i sannhet krever sin mann fullt ut, en mark som byr på de rikeste muligheter.

Jeg håper kollekten blir så stor at jeg kan holde motoren i gang hele 1954 og nå alle som lengter etter kirkens trøst og stoler på Moderkirkens varme omsorg for sine barns åndelige og timelige vel.

La kollekten bli stor, for det er store ting som skal utrettes med den.

Bidrag kan også sendes direkte til Hovedkomitéen for katolsk flyktingearbeid, Hovindveien 5 b, Oslo.

Harald Taxt,
prest for flyktingene.

av hjemmet. Dette oppbyggingsarbeid går ikke uten morens hjelp. Hvordan? Hun interesserer seg for alt det arbeid som knytter seg til den. Hun spør og interesserer seg for alt, og tar del i sorger og gleder som skolen gir barnet. Hun passer på at leksene blir lest og hjelper når det trengs. Mange vil kanskje si at det er bedre barnet klarer skolearbeidet selv, at det gjør det mere selvstendig. Naturligvis er det best hvis den lille kan klare det selv, og det vil alltid være barn som ikke trenger hjelp. Men de fleste trenger morens. Videre vil nok mange si at i de små klasser kan det gå, men i de høyere blir det vanskeligere. Mange mødre finner ikke tid til det. Det er riktig at mange mødres arbeidsdag blir sterkt overbelastet, men med god vilje kommer man langt.

Morens rolle i barnets intellektuelle utvikling opphører ikke så lenge hennes egen ånd er våken. Når barnet kommer i den høyere skole, går det ofte intellektuelt forbi moren, likevel skal moren stå ved siden av det og interessere seg for sitt barns videre utdannelse. Mange mennesker kan nettopp takke en god mors interesse for den plass det har fått i livet. Om barnet forlengst har forlatt skolebenken, skal moren stille sin livsvisdom og livserfaring til dets disposisjon. Et barn blir aldri for stort til å ta imot råd av sin mor.

Ved cand. psychol. Ellen Greve.

Misbrukt vitenskap

A. C. Kinsey: *Sexual Behavior in the Human Female*,
W. B. Saunders Company, Philadelphia 1953.

Kinsey-rapport nr. 2 er kommet og andre av slektet innhold følger opp. Vi har lenge tvilt om vi skulle vie dem noen seriøs oppmerksomhet, men ettersom dagspressen stadig kommenterer dem og bringer vurderinger som ikke kan godtas av katolsk moralsyn, finner vi det riktig å tre inn i debatten med nedenstående reaksjon fra det sveitsiske kommentar-organ «Orientierung».

Når en «strengt vitenskapelig bok» på over 800 sider — for som vitenskapelig ønsker utvilsomt zoologi-professoren ved staten Indianas universitet, Kinsey, å få sitt arbeide bedømt — kastes ut på markedet i et opplag på en kvart million, er det sikkert ikke en dagligdags foreteelse. Ikke mindre usedvanlig er det at en slik bok allerede fire uker før utgivelsen oppreklameres i sensasjonelt utstyrte artikler i dagspressen og den illustrerte ukepresse ikke bare i De forente stater, men også i Europa. Likevel forstår en det meget hurtig, når en ser hva zoologi-professoren har tatt for seg til behandling. Boken behandler nemlig den amerikanske kvinnes seksualliv. Med skånselløs åpenhet avslører den alle hennes muligheter til seksual atferd, selv de lønligste. Og man forstår også utgiverens salgsoptimisme, da han allerede i forhåndsreklamen er i stand til å røpe følgende slutninger: «Det er ingen fordel for det ekteskapelige samliv at kvinnen går som jomfru inn i ekteskapet. I de aller fleste tilfelle er kvinnens jomfruelighet en fare for den ekteskapelige lykke.» Og «at den kjensgjerning som alle alvorlige mennesker har kjent til, at våre seksuallover bygger på bestemte samfunnsoppfatninger, men ikke på noen måte på menneskets natur, er blitt bekreftet.»

VITENSKAP ELLER SPEKULASJON

At den moderne seksualforskning på høvelig måte og med den diskresjon som kreves nettopp på dette forskningsområde, ved omfattende undersøkelser søker å nå fram til klarhet over de seksuelle forhold hos et lands innbyggere, bør selvsagt møtes med all mulig forståelse. Det ville være tåpelig å nære engstelse for forskningsresultater som kanskje kunne komme til, som en ubehagelig overraskelse, å ødelegge visse illusjoner om et folks moralske tilstand. For man gjør jo ikke livets virkelighet bedre ved å nekte å se den.

Vi anser det imidlertid for fullstendig ansvarsløst for ikke å si forbrytersk å slynge ut på måfå som bytte for mengdens lystne sensasjonstrang vitenskapelige forskningsresultater av denne art med alle deres delikate detaljer. Intet sunt tenkende menneske vil kunne betegne denne oppfatning som hykelsk eller snerpet. Eller hva kan man vente seg av denne masseopplysning om den amerikanske kvinnes «gjennomsnittlige» atferd på det seksuelle område? Av at «kjensgjerninger» som at minst 52 % av alle gifte amerikanerinner før ekteskapet har

hatt kjønnslig omgang, at hver åttende amerikansk pike før ekteskapet har stått i forhold til seks eller flere menn, at over halvparten av de kvinner som er blitt spurt, foretrekker «soveværelsets romantisk-dunkle belysning» for sine opplevelser fremfor enhver annen, slås stort opp? Eller hvilken moralsk, oppdragende verdi kan en bok ha for den store almenhet, som av angivelig vitenskapelig-metodiske grunner ikke kjenner begrepene «normal» og «anormal», for ikke å tale om begrepene «synd» og «skyld»? En bok som utførlig beskriver de enkelte former for seksuell atferd i den amerikanske kvinnes liv, hennes seksuelle opplevelser i barndommen, hennes flirt og det som gjerne følger med den, hennes atferd i ekteskapet og utenfor og alle «såkalte forvillelser»? Med vår beste vilje kan vi ikke forstå hvordan man ved å følge denne vei kan avhjelpe tidens moralske nød hos ungdom og ektefeller! Men det er ikke vanskelig å se hvilke skjebnesvangre følger denne bok kan få i hendene på ukallede, og at dette samvittighetsløse misbruk av vitenskapen for pornografiske formål kan bli en god forretning. For det er jo ikke bare Kinseys forskningsinstitutt, men vel i enda høyere grad bokens forlegger, som kommer til å sko seg på det forventede kjempesalg.

REAKSJONEN I DE FORENTE STATER

Den kjensgjerning at zoologiprofessor Kinsey ikke forstår å behandle menneskets seksualliv på annen måte enn i naturvitenskapelig-deterministiske kategorier og ut over dette gjør seg til forkynner av den platteste materialisme og hedonisme, forklarer den storm av protester som reklamefelttoget for hans nye verk har utløst. I første rekke har naturligvis alle de som føler seg ansvarlig for folkets sjelelige sunnhet, tatt skarpt avstand fra Kinsey. Det gjelder folkets religiøse ledere, fra de katolske biskoper til de jødiske rabbinere. Men også legfolket har tatt kampen opp. I staten Indiana har 150 000 katolske kvinner i et brev til sitt universitets rektor krevet at han offentlig desavouerer den ham underordnede professor. Den berømte sosiolog professor Sorokin ved Harvard-universitetet har erklært at Kinsey overfor de amerikanske kvinner har gjort seg skyldig i «en utilgivelig synd». Han uttaler at «det finnes lite håp for dette land, om det amerikanske folk tar denne bok alvorlig. Om noen annen enn en vitenskapsmann hadde skrevet en slik bok, ville den være bannlyst i ethvert amerikansk hjem».

BOKENS VITENSKAPELIGE BETYDNING

Når de kirkelige kretser i De forente stater av religiøs-moralske grunner har tatt kampen opp mot utbredelsen av denne bok, har de dermed selvsagt ikke tatt standpunkt til dens eventuelle vitenskapelige betydning. Det dreier seg nemlig ikke om å redusere det omfattende vitenskapelige forarbeide til dette verk som Kinsey og hans medarbeidere i ni år møysommelig har samlet materiale til. Heller ikke ut fra forutfattede meninger å avvise det som

vitenskapelig verdiløst. Men for å tjene sannheten — og det er bare det Kinsey etter eget utsagn har ønsket — må vi klart trekke opp de grenser som er satt for gyldigheten av de resultater han fremlegger.

Den foreliggende bok om den amerikanske kvinne er en fortsettelse av boken om den amerikanske manns seksualliv som utkom i 1948, og som i løpet av ett og et halvt år opplevde ni opplag. Begge bind bygger på det samme vitenskapelige forarbeide. Det bør derfor minnes om noen av de angivelser forfatteren har gjort i den historiske innledning til første bind. Der slår han på side 7 fast: «Det er historien om den amerikanske manns seksualliv slik som vi har funnet det.» Hvilke «funn» er det resultatene bygger på? Alt i alt på beretninger fra 12 000 personer som er blitt intervjuet om sitt seksualliv etter et spørreskjema med 521 punkter. Av disse var 6 300 av mannlig kjønn (5 300 hvite i alderen fra ¼ til 90 år). Ifølge Kinseys egen uttalelse ville det ha vært nødvendig med 100 000 beretninger for å gi hans arbeide almengyldig karakter. Store områder av De forente stater er ikke tatt med i den statistiske telling. Og arbeider- og landbefolkningen, de religiøse grupper av alle avskyngninger og den sorte befolkning er det tatt helt utilstrekkelig hensyn til. Det slår en ved studiet av første bind at middel- og høyskoleelevene i alderen fra 15 til 25 år inntar en uforholdsmessig høy prosent av de intervjuede personer.

Videre må det tas i betraktning at storparten av beretningene er basert på frivillige utsagn. Det ligger nær å anta at vitnesbyrdene fra alle dem som nektet å uttale seg, i vesentlig grad ville ha endret sluttresultatet. En del av vitnesbyrdene skriver seg dessuten fra folk som på grunn av seksuelle vanskeligheter har ønsket å få råd og veiledning. Tar man så med alle de andre psykologiske skjær som stiller seg i veien for en slik vanskelig undersøkelse, må man komme til den slutning at alt Kinseys første bok ikke på noen måte har gyldighet for seksuallivet til De forente staters mannlige befolkning, og at de slutninger forfatteren trekker av verdien ved den sosiometriske arbeidsmetode er sterkt overdrevet. Så verdifull den statistiske undersøkelsen for enkeltpersoners og enkelte gruppers seksualliv enn måtte være — det er noe fagfolk har å avgjøre — må likevel ethvert forsøk på å felle en almengyldig dom om den mannlige befolkning tilbakevises som fullstendig uvitenskapelig og usann.

Den kritikk som her er gitt av første bind gjelder i sin helhet også for fremstillingen av de amerikanske kvinners seksualliv. Annet bind bygger på beretninger fra 5 940 kvinner (som representanter for 80 millioner!). Av de som er intervjuet har 50 % høyskoleutdannelse, bare 17 % en utdannelse som ligger under middelskolens. Konfesjonelt var 60 % protestanter, 26 % jøder, mens bare 12 % var katolikker. Hvor mange av disse som er praktiserende, sies det intet om. På grunn av de åpenbare mangler ved de statistiske undersøkelser må Kinsey selv innrømme at de forferdende konstateringer (at 52 % av alle ugifte kvinner har hatt seksuelle forbindelser før ekteskapet og at 26 % har gjort seg skyldig i ekteskapsbrudd) bare gjelder for de 5 940 kvinner som er blitt intervjuet, overhodet ikke for de amerikanske kvinner i sin alminnelighet. Det samme kan sies om de øvrige påstander han fremsetter.

Ethvert redelig tenkende menneske må derfor stille seg følgende spørsmål: Hvordan har Kinsey med sitt kjennskap til sine undersøkelsers begrensede gyldighetsområde kunnet tillate at det reklamefeltet for hans bok som han og hans medarbeidere har kontrollert, har våget å fremstille de resultater han er kommet til som almengyldige for de amerikanske kvinner overhodet? Hvordan har han som vitenskapsmann kunnet gi sine forskningsresultater en slik publisitet, ennå før vitenskapelig interesserte kretser har hatt mulighet til kritisk å bedømme dem? Og når sannheten spiller en så stor rolle for ham, hvorfor kompromitterer han da sine redegjørelses objektivitet ved stadig overfor sine lesere å insinuere at enhver moralsk målestokk og enhver morallov er relativ?

Han bør derfor ikke undre seg over at han ikke kan tas alvorlig som vitenskapsmann, fordi han omgås sin vitenskap med lettsinn og derved degraderer den. Meget drastisk har en ikke-katolsk overdommer og tidligere student ved Indianas universitet sammenfattet sin dom over Kinsey: «Om min gamle Alma Mater ikke finner bedre anvendelse for sine fonds enn til dr. Kinseys seksualforskning, bør man snarest søke å verve bedre løpere til universitetets fotball-lag . . .»

Ser vi bort fra at dette arbeide på grunn av sin art er fullstendig uegnet til å spille bestsellerens rolle, og ser vi videre bort fra spørsmålet om dets vitenskapelige verdi, blir vår holdning til Kinsey og hans allerede offentliggjorte og fremtidige «reports» bestemt av følgende grunnleggende betraktning: Når en professor i zoologi ikke er i stand til å oppdage noen vesensforskjell mellom seg, som menneske, og sine dyr og derfor helt privat hylder den oppfatning at moralloven og den statlige lovgivning i likhet med lovene for den beskrivende naturvitenskap bør rette seg etter menneskenes faktiske atferd og ikke omvendt — overholdelsen av den kristne moral betyr derfor det verste utslag av perversjon — bør man kanskje nøye seg med et beklagende skuldertrekk til en slik avleggs bornerhet. Men når den samme professor føler seg kalt til å dosere denne sin private oppfatning for den studerende ungdom og bringe den ut blant almenheten i sine bøker, da blir han en folkeforfører og en fiende av all menneskelig orden. Som kristne har vi plikt til å føre den skarpeste kamp mot en slik fremtoning.

O. Stockle i «Orientierung», Zurich 1953, nr. 19.

Litteratur inngått til redaksjonen:

- ASCHEHOUG FORLAG: Aldous Huxley: *Djevlene fra Loudun*.
GYLDENDAL: Giovanni Guareschi: *Don Camillio vender tilbake*.
TANUM: Niko Kazantzakis: *Fortell Zorbas, fortell*. En folkelivsskildring fra Kreta.
LAND OG KIRKE: Finn Jor: *Bernhard av Clairvaux, hersker og helgen*.
Alf Ahlberg: *Augustin, det første moderne menneske*.
SANKT ANSGARS FORLAG (K.havn): Daniel Rops: *Israels historie i Det gamle testamente*. — 312 s.
VERLAG HERDER (Freiburg): Clemens Tetzlaff: *Das heilige Opfer*. — 87 s.

HOVEDKOMITEEN FOR KATOLSK FLYKTNINGEARBEID

Årsberetning for første virkeår 13-10 1952—15-9 1953

Hovedkomitéen for Katolsk Flyktningearbeid er dannet ved samarbeid mellom Oslo Apostoliske Vikariat og følgende 4 norske legmannsforbund: St. Olavs Forbund (SOF), Norges Katolske Kvinneforbund (NKKF), Norsk Katolsk Ungdomsforbund (UF) og Katolsk Studentlag (KS).

Konstituerende møte ble holdt 13. oktober 1952, og styret fikk følgende sammensetning:

Formann: *Odd Barra* (UF). Varaformann: *Wilfred Fiala* (SOF). Sekretær: *Fru Gertrud Klepper* (NKKF). Kasserer: *Frk. Marie Solum* (NKKF). Styremedlemmer: *André Bongard* (KS), *Johs. Bruce* (UF), *Johs. Hongslo* (SOF), *Daniel Haakonsen* (KS), *Torfinn Juell* (UF). Geistlig rådgiver: *Pastor Alf Høegh*, Lillestrøm.

Målsetting, bakgrunn og arbeidsområde.

Komitéeen satte seg disse mål:

- 1) Dekning av flyktingenes behov for sjelesorg; legge mulighetene til rette for en geistlig betjening av dem; størst mulig kontakt mellom flyktingene og norske katolikker; religionsundervisning for flyktingebarn og -ungdom; skaffe flyktingene religiøse bøker, hefter, aviser o. l. på deres egne språk eller språk de forstår; skaffe dem religiøst materiell som de har behov for (som f. eks. bilder, krusifikser, rosenkranser); bistå flyktingene med råd og opplysning.
- 2) Velferdsarbeid, bolig- og arbeidsformidling; skaffe flyktingene brukte klær og sko; hjelpe vanskeligstilte med lån eller bidrag, og i det hele bedre flyktingenes materielle kår.
- 3) Medlemskap i Det Norske Flyktingeråd, som var under dannelse omtrent samtidig med konstitusjonen av vår komité.

Allt arbeid tar sikte på flyktinger i Norge med katolsk konfesjon.

Komitéeen fant å måtte legge størst vekt på å nå det mål som er nevnt under punkt 1, da en av økonomiske og tidsmessige grunner ikke kunne gjøre regning med å makte så meget under punkt 2 i den første tid.

Bakgrunnen for komitéens dannelse er det faktum at en meget stor prosent — antagelig ca. 60 % — av de ca. 3 000 displaced persons og flyktinger som er kommet til Norge har katolsk trosbekjennelse. På den andre siden er katolikken i Norge bare en liten minoritet med et antall på ca. 5 000 fordelt på 23 menigheter. Når en dertil tar i betraktning at våre kirker i det alt vesentlige befinner seg i byene og at flyktingene i stor utstrekning blir plasert utover landsbygden, vil en forstå nødvendigheten av en egen organisasjon til å løse de ovennevnte oppgaver.

Det er opprettet et kartotek, som ved starten inneholdt ca. 450 navn og nå inneholder ca. 900 navn. Kartoteket holdes à jour så langt en evner.

Lokal-komitéeer er dannet i de fleste av menighetene innen Oslo Katolske Bispedømme, og en har også kontakt med Trondheim Apostoliske Vikariat og Nord-Norges Apostoliske Prefektur. Hensikten med lokal-komitéeene er å ta seg av de lokale oppgaver — i sam-

arbeid med Hovedkomitéen — og arbeide for en personlig kontakt mellom flyktingene og norske katolikker, samt å føre dem inn i det menighetsliv som finnes. Lokal-komitéeene holdes à jour med vårt arbeid gjennom rundskriv, spesielle informasjoner og kopier av brever som sendes til flyktinger i deres sogn. På den annen side holdes vi underrettet om lokal-komitéeenes arbeid gjennom rapporter. Aktiviteten har vært forskjellig innen de enkelte sogn, alt etter de oppgaver som finnes, den tid som lokal-komitéeene har hatt og det initiativ som er vist. Det foreligger rapporter om tiltak og virksomhet fra disse menigheter: Bergen, Drammen, Fredrikstad, St. Hallvard, Haugeund, Hønefoss, Kristiansand S., Lillestrøm, St. Olav og Tønsberg. Dessuten fra Tr.heim Ap. Vikariat. Lokal-komitéeene i flere av disse sokn har gjort en betydelig innsats.

Flyktingeprest — flyktingebrev.

Helt fra begynnelsen har vi sett det som vår første og viktigste oppgave å få til disposisjon for arbeidet en prest, som kunne få som sin hovedoppgave å utøve sjelesorg blant flyktingene, reise rundt og besøke dem, lese hl. messer og utdele sakramentene. Da flyktingene bor spredt utover hele landet og kommunikasjonene som regel ikke er de beste, var vi klar over at vedkommende prest burde ha en bil til sin disposisjon.

I november 1952 ga Hs. Høyærv. biskopen pastor Kielland Bergwitz i oppdrag å virke som flyktingeprest. I tiden november—februar foretok pastor Bergwitz en del reiser i Østfold og Vestfold, Telemark og Aust-Agder. For øvrig tok sokneprestene i de andre delene av Vikariatet seg av kontakten med flyktingene etter tid og mulighet. (I mars 1953 forlot pastor Kielland Bergwitz Norge for å reise til USA igjen.)

I august d. å. mottok vi en tysk folkevogn i gave fra War Relief Services National Catholic Welfare Conference's hovedkvarter i Europa, v. pastor. Schneider. Biskopen utnevnte samtidig pastor Harald Taxt til flyktingeprest, og bilen ble stillet til hans disposisjon.

Området for flyktingepresten reiser er hele Oslo Katolske Bispedømme.

Hovedkomitéen utgir hver måned et flyktingebrev — som sendes alle katolske flyktinger. Første nummer ble sendt ut i desember 1952 og senere månedlig. Brevene stensileres og sendes ut i 2 eksemplarer, ett på norsk og polsk og ett på norsk, tysk og italiensk. Innholdet er i det alt vesentlige likt i begge eksemplarer. Opplaget har variert endel, og ligger nå på 780. Brevene inneholder artikler av religiøs art, gjerne knyttet til kirkeåret, orienteringer om norske forhold, og en del interne korte meldinger. Dessuten føyes med en tilleggs side: «Kjenner du din religion?» med spørsmål innenfor katolsk tro og praksis, — med tilhørende svar. Vi har mottatt mange brev og muntlige utsagn som gir uttrykk for at brevene leses med interesse og fyller et behov.

Som et resultat av vårt arbeide — og særlige den månedlige kontakt med flyktingebrevene — har vi fått et utstrakt korrespondanse med flyktingene. De skriver til oss, for å få råd, for å gi uttrykk for misnøye med de forhold de lever under, for opplysning eller bare

for å takke for besøk av prest eller for flyktningebrev. En stor del av flyktningene ønsker hjelp til bedre arbeid og/eller bolig. Vi har i alt mottatt ca. 100 brev, de fleste på tysk, en god del på norsk, atskillige på polsk, noen på italiensk og enkelte på ungarsk, tsjekkisk og slovensk. Vi har undersøkt hver enkelt sak nøye — i samarbeid med Flyktningerådet og Arbeidskonsulentene for flyktninger — før vi har besvart dem. I svarene — som er sendt på de språk flyktningene benytter — forsøker vi å gi råd etter skjønn og henvise til de muligheter som finnes for å bedre forholdene. Det er i alt sendt 74 svar.

Religionsundervisning for flyktningebarn. — Religiøs materiell.

De fleste flyktnings barn har savnet en regelmessig undervisning i sin katolske tro. Fra flere foreldre er det gitt uttrykk for bekymring over dette forhold. Vi vil forsøke å bøte på dette ved hjelp av religionsundervisning pr. brev. Etter endel undersøkelser er det fattet vedtak om å legge til grunn for denne undervisning et manuskript utarbeidet av pastor Høgh. Det er planen å sende disse brevene — 1 avsnitt hver gang — til flyktningebarna ca. 1 gang hver 14. dag. De vil bli avfattet på norsk og stensilert. Første 45 stensiler er skrevet og første utsendelse vil antagelig finne sted i november 1953. For å gi barna anledning til å vise sine kunnskaper, er planen av og til å sende ark med spørsmål som skal besvares og sendes inn.

Vi har opprettet kontakt med de forskjellige generalvikarer for flyktningegrupper i Europa, og har fra disse mottatt endel bibler, nytestamenter, katekismer, bønne- og salmebøker og annen religiøs litteratur. Slikt materiell er mottatt på ukrainsk, slovensk, kroatisk, tysk, polsk, slovakisk, ungarsk og tsjekkisk, og er fordelt blant flyktningene. Dessuten har vi fra Katolisches Auslandssekretariat, Frankfurt a. M. mottatt atskillig på tysk, og det er innsamlet en god del brukte tyske bøker og hefter av St. Joseph-søstrene i Oslo.

Flyktningene savner i mange tilfeller også annet kirkelig materiell, som f. eks. krusifikser, bilder med religiøse motiv, rosenkranser o. l. Etter endel forgjeves henvendelser til forskjellige hold er det nå stillet i utsikt slikt materiell fra Rom. Vi har også bedt norske katolikker om å avgi det overskudd de måtte ha av slike ting til fordel for flyktningene. Noen få bilder, krusifikser og rosenkranser er fordelt.

Andre tiltak.

Vi har foranlediget at «St. Olavs Barneblad» og Ungdomsforbundets organ, «Ignis», blir sendt til barn og ungdom blant flyktningene. En plan om en sommerskole for flyktningebarn lot seg dessverre ikke realisere i 1953. Derimot er det ordnet med opphold for enkelte flyktningebarn på den katolske feriekoloni Persbråten på Hadeland, og en slovensk ung gutt har på vår bekostning deltatt i Nordens Unge Katolikkers Lederskole på Ømborg i Danmark. Enkelte flyktningebarn er også skaffet opphold om sommeren på landet, — i samarbeid med Redd Barna og Norsk-Tsjekkoslovakisk Hjelpeforening.

Vi har tatt initiativet til sammenkomster i Oslo av polakker, ungare og tsjekkere. Det er hver gang lest en hellig Messe med preken på flere språk i St. Josephs kapell, Oslo, henholdsvis ved prestene Bzdyl (Stabekk), Gaspar og Schmid (Sverige), og etter messen er det

arrangert selskapielig samvær med bevertning i samarbeid med St. Olavslagets lokalkomité. Nevnte prester har også besøkt en del flyktninger bosatt på Østlandet.

Foranlediget av forespørsel fra flyktningehold har vi undersøkt muligheten av å få overført hl. messer i Norsk Rikskringkasting, med preker på flyktningenes språk. En forespørsel om dette, forelagt NRK gjennom Det Norske Flyktningeråd har resultert i et avslag som ble begrunnet med at en ikke kunne tilgodese slike små grupper, da det ville forårsake øket sendetid og store omkostninger.

Vi representerer nå WRS-NCWC for Norge. Denne organisasjon er behjelpelig med å skaffe de nødvendige garantier til de flyktninger som finnes kvalifisert og som ønsker å immigrere til USA. De flyktninger som får visum på Displaced Persons Act av 1948 kan dessuten skaffes fri reise til USA i samsvar med United States Escapee Program (USEP). Likeledes vil de som har flyktet fra jernteppeland etter 1. jan. 1948 kunne skaffes fri reise, til USA eller andre land, når visum er utstedt. Vi representerer også International Catholic Migrant Loan Fund (ICMLF) i Rom, som yter lån til flyktninger som ønsker å immigrere og som finnes kvalifisert.

Samme organisasjon har ytet slike lån til en del flyktninger som befinner seg i Norge, og vi har påtatt oss å forsøke å få disse lånebeløp innkassert. Alle disse oppgaver medfører betydelig arbeid og er skilt ut i en spesiell avdeling med Gehard Langfeldt som leder. Det er registrert ca. 35 tilfelle, som ønsker vår hjelp til immigrasjon.

Hjelp av forskjellig art.

Der er innsamlet og fordelt atskillig brukte klær og skotøy. Enkelte lokal-komitéer har også gjort meget på dette område. Det er ytet en del mindre lån og/eller bidrag til vanskeligstilte flyktninger, særlig arbeidsløse, — etter forutgående undersøkelse i Flyktningerådet. Når det gjelder bolig- og arbeidsformidling, er det gjort en rekke forsøk på å bedre en del forhold, som regel med negativt resultat. Den prekære boligsituasjon har her vanskeliggjort positive resultater.

Den materielle hjelp, må for øvrig nødvendigvis bli vår sekundære oppgave fordi våre økonomiske midler er så begrensede. Forholdet er jo imidlertid at det materielle svært ofte går hånd i hånd med det åndelige. Vi vil derfor også forsøke å gjøre hva vi kan på disse felter — i samarbeid med Flyktningerådet og øvrige instanser som har med flyktninger å gjøre.

For å muliggjøre en desentralisering av den materielle hjelp, lanserte vi tanken om «adopsjon» av flyktninger, dvs. at norske katolikker fikk en spesiell flyktning eller flyktningefamilie å vie oppmerksomhet. Denne idé har ført til et par meget gode resultater, men stort sett har det manglet henvendelser fra norske.

Vår organisasjon er på like fot med de øvrige hjelpeorganisasjoner representert i Flyktningerådet ved formannen, som har deltatt i samtlige rådsmøter. For øvrig står en i regelmessig kontakt med Flyktningerådets sekretariat, som alltid står til tjeneste med de opplysninger vi ønsker.

Hovedkomitéen har intet fast kontor og ingen fast kontortid. Alt arbeid utføres frivillig og ulønnet på fritid av norske katolikker. Den har heller ingen faste inntekter, men er henvist til veldedighet, innsamlinger og arrangementer. Den største inntektsposten er kirkekollekten

50 års søsterjubileum

Sr. Johanna, Haugesund.

som hun altså har lagt ned et langt livs trofast arbeide for og hvor hun den dag i dag fyller sin plass helt ut. I Bergen virket hun i mange år som en avholdt og dyktig skolesøster, likeså i Stavanger.

Her i Haugesund har hun uavbrutt tilbrakt halvparten av disse år som hospitalets dyktige og arbeidssomme kontorholder. De institusjoner som hun derved er kommet i nær kontakt med har alle lært å sette pris på den nøyaktighet og sirlighet som hennes rapporter og skriftlige arbeider alltid har vært preget av.

I byen ellers er søster Johanna kjent av store og små og hun er på talefot med dem alle sammen. Hennes lyse smil og treffende ord er det alltid en fryd å bli stillet overfor. Mange er de, både katolikker og andre som har søkt og funnet trøst hos søster Johanna når noe var tungt å bære.

Selv vil hun nok synes at all denne omtale er så altfor overveldende og ufortjent, fordi hun alltid har hatt mer interesse for sine medmenneskers gode omdømme enn for sin egen person.

Når allikevel disse linjer kommer, så er det ut fra en trang til takknemlighet for at det ennå blant oss går omkring mennesker som gjør det gode uten tanke på lønn for det.

Måtte søster Johanna ennå i flere år få være blant oss og må Vårherres nådesol skinne over livskvelden hennes.

O. H.

23. november 1952 med kr. 7 188.16. For å hjelpe på økonomien har vi distribuert sparebøsser — i form av spareglobus — til frivillig plasing i de enkelte hjem. Hensikten var at det skulle legges et fast, mindre beløp på bøssen hver uke, og at 50 % skulle gå til lokal-komiteén og 50 % til Hovedkomiteén.

Konklusjon:

Vi mener at vi etter det første virkeår har lagt grunnlaget for å nå de mål som er satt opp, takket være forståelse, samarbeid og hjelp fra en rekke organisasjoner, institusjoner og enkeltpersoner som vi har kommet i kontakt med.

Når vi avslutter vårt første arbeidsår, så skjer det i håp om at arbeidet må kunne bli konsolidert og utvidet i neste virkeår, — til fordel for våre trosfeller fra andre nasjoner.

Stillingen avklart for de franske arbeiderprester

De tre franske kardinaler Liénart og Feltin, som reiste til Rom for å legge fram for Den hellige stol sitt syn på spørsmålet vedrørende arbeiderprestene, ble i samme anledning samlet mottatt av Paven.

I en erklæring som de tre kardinaler har offentliggjort etter møtet med Den hellige far, fremgår det at Paven sammen med dem delte de alvorlige betenkeligheter de hadde med hensyn til de farer arbeiderprestene hittil hadde arbeidet under. (Vi viser til vår artikkel i forrige nummer.) Imidlertid var det klar enighet om at Kirken formelt for ingen pris ville vike tilbake i sine anstrengelser for å bringe evangeliets lys inn i disse arbeidermassenes avkristnede miljøer.

Det slås fast at etter ti års beståen er erfaringene av den art at den nåværende form for arbeiderprestenes virke ikke kan opprettholdes. Men i bestrebelsene om å sikre den kontakt mellom Kirken og arbeiderverdenen som disse pionerer har skapt, ser Kirken gjerne at prester, som viser seg å være i besittelse av de tilstrekkelige kvalifikasjoner, blir ved å utøve sin prestelige gjerning midt i arbeidernes egne rekker.

Men Kirken fordrer:

1. At de blir særskilt utpekt av deres biskop.
2. At de får en dertil egnet og solid utdannelse både doktrinært og med henblikk på sjelesorgen.
3. At de ikke vier seg manuelt arbeid utover en begrenset tid for derved å sikre dem full anledning til å oppfylle kravene som svarer til deres prestelige stand.
4. At de ikke påtar seg noen verdslige forpliktelser som skulle lede til organisasjonsmessig e.l. ansvar, noe som bør være overlatt legfolket.
5. At de ikke lever isolert, men at de er knyttet til en enhet av prester eller til en menighet og at de til en viss grad virker med i menighetslivet.

Kardinalenes erklæring slutter med å konstatere at en, i forståelse med Den hellige stol, fortsatt vil studere anvendelsesmulighetene av disse forholdsregler og presiserer måten for iverksettelsen.

Hierarkiet gjenopprettet også i Sverige

Pave Pius XII har nylig opphøyet det hittidige Apostoliske Vikariat Sverige til et selvstendig bispedømme under Stockholm, og samtidig utnevnt Hans Høyærverdighet biskop dr. Johannes Erik Müller, som har ledet det svenske vikariat i de siste 30 år, til det nye bispedømmes første biskop.

Biskop Müller er født i 1877, studerte i Scheyern og Freising og tok den teologiske doktorgrad ved Gregoriana-universitetet i Rom. I 1922 ble han av Pave Pius XI utnevnt til titulær-biskop og apostolisk vikar for Sverige, og han mottok bispevigselen 7. januar 1923 ved den nåværende Pave, den gang apostolisk nuntius i München.

St. Olav vil senere bringe en oversiktsartikkel om Kirkens arbeid og utvikling i Sverige fra den første kristningsperiode og fram til i dag.

Vi hilser våre svenske trosfeller, deres ærverdige Overhyrde og hans medarbeidere hjertelig tillykke med den betydningsfulle milepel som opphøvelsen til selvstendig bispedømme markerer.

PRESTESKIKKELSER I NYERE LITTERATUR.

Også i diktningen er mennesket i oppbrudd, såret og dog våkent — på en vei hvor det vil finne Gud og seg selv, hvor mennesket imidlertid også vil møte fiender og farer. Denne erkjennelse har ført til at diktningen i dag har gitt en bred plass for religiøse tema og motiver, den har også ført til at presteskikkelsen, midleren mellom Gud og mennesket, er blitt en sentral figur i mange moderne romaner. Som Guds sendebud og vokter over nådemidlene, som sjele- og skjebnekjenner er presten blitt til en favoritt-skikkelse, i en grad som tidligere bare var blitt legene til del. — Som presten ser også mange moderne diktere «åndekampen» som en strid på liv og død mellom Gud og Satan. Denne kampen blir først og fremst avgjort i menneskehjertene, som presten har en særlig evne til å se inn i.

Dette er grunntankene i forordet til boken «Wächter zwischen Gott und Satan», en overmåte interessant bok som Bader'sche Verlagsbuchhandlung, Rottenburg, har sendt ut, 1952, 200 sider. Karl Adolf Sauer har gjort et skjønnsomt utvalg innenfor den moderne prosalitteratur. Presteskikkelsene er hentet fra verker til Stefan Andres, Bernanos, Coccidi, Fonseca, Gertrud von le Fort, Graham Greene, Henry Morton Robinson og Felix Timmermanns. Den protestantiske «presteverden» er representert ved presteskikkelser hos Albrecht Goes og Ernst Wiechert. Skikkelsene og episodene er sammenstilt slik at de angir kretsløpet og stigningen i en prests liv. — Karl Adolf Sauer har skrevet et glimrende forord til denne boken, som fortjener en stor lesekrete. Ganske få av oss har tid og anledning til å fordype oss i verkene til de anførte forfattere — gjennom denne bok kan vi bli kjent med deres tanker.

Helge Røstad.

ROGER BULIAD: INUK. 387 s. m. 47 ill. Stabenfeldt.

Dette er meget interessant og høyst underholdende lesning. Vi føres inn i en hvit og for de fleste ukjent verden i ødemarken: i is og sne i de arktiske egne i eskimoenes land. Forfatteren er katolsk prest. Som 17 års gutt sluttet han seg til Oblatfedrenes orden for å vie sitt liv blant eskimoene. Etter 7 års studietid og et års militærtjeneste dro han til sitt oppofrende arbeid. Han lærer seg eskimoisk, lever som en eskimo og vinner eskimoenes tillit og vennskap. Det er et umenneskelig slit år ut og år inn, men aldri går han trett og vil gi opp. Han elsker sitt nye liv og gjør alt for å vinne eskimoene for Kristus. Vi er med på jakt og fiske og på farefulle ferder hundrer av mil over is og sne i sol og snetykke. Forfatteren har noen aldeles vakre sider om eskimohundene som sliter seg fram kilometer etter kilometer over de endeløse vidder og som gladelig ofrer sitt liv for å verge sin herre mot isbjørn eller annen fare.

Vi er også med på fest inne i snehyttene, rundt de rykende kjøttgrytene når dagens slit og strabaser er omme.

Det lykkes pateren å grunnlegge en ny stasjon, den nordligste i verden, der noen få sjeler samles i et skur av en kirke, men som for pateren er som den flotteste katedral. Ennå har vi misjonærer som forlater sivilisasjonen og alle dens goder for å hjelpe mennesker i en trist og nesten håpløs tilværelse, og som gir sitt liv, slik som flere har gjort i eskimoenes ugjestmilde land.

Lars Paul Messel.

UTLANDET:

VATIKANET

Det marianske år.

Pave Pius XII vil høytidelig innvarsle Maria-året på festen for Den uplettede unngangelse ved personlig å ta del i gudstjenesten i Santa Maria Maggiore. Barna i Rom vil høytidelig bli velsignet av Paven og Den hellige far vil forelese en særlig bønn som han selv har skrevet, for Maria-året. Det blir tredje gang Pave Pius XII besøker denne basilika.

Pave Pius X's kanonisasjon.

Rituskongregasjonen som for tiden beskjeftiger seg med saken vedrørende helgenkåringen av den salige Pave Pius X, fikk seg nylig forelagt to mirakuløse helbredelser som tilskrives den Saliges forbønn. Begge mirakler er skjedd etter beatifikasjonen. De som ble helbredet var en nepolitansk advokat som led av uheldelig kreft og en ordenssøster som led av meningitis.

En legekommisjon på 9 medlemmer konstaterte den 18. juni i år at begge helbredelser var skjedd plutselig og ikke kan forklares på naturlig måte.

Med rituskongregasjonens anerkjennelse av disse to mirakler, synes den store paves kanonisasjonsprosess å være kommet inn i sin avgjørende fase. Man anser det ikke for utelukket at kanonisasjonen vil finne sted en gang i løpet av Maria-året som tar til den 8. desember.

Den siste pave som ble kanonisert var Pius V som regjerte i tiden 1566—1572. Hans kanonisasjon fant sted i 1712.

Ny apostolisk delegat i Korea utnevnt.

Pave Pius XII har utnevnt irlenderen mgr. Thomas Quinlan som før var apostolisk prefekt i Chunchon, til apostolisk delegat i Korea. Mgr. Quinlan ble fengslet av kommunistene i 1950 og er først i år sluppet ut av fangenskapet.

Verdifull bokgave overrakt Vatikanets bibliotek.

På vegne av den tyske forbundsregjering overrakte ambassador Clemens von Brentano nylig en verdifull bokgave til Vatikanets bibliotek, bestående av betydelige vitenskapslige verker som er utkommet i de senere år. Gaven ble gitt som uttrykk for Forbundsrepublikkens takk for at Vatikanet oppbevarte bøkene til Det tyske historiske institutt under krigen.

I nær fremtid vil også Det pavelige Bibel-institutt og Det pavelige arkeologiske institutt motta verdifulle bokgaver.

AFRIKA

Legfolkets apostolat.

Forberedelsene til det første store møte av legfolk som vil finne sted i dagene fra den 8. til den 13. desember i Kisubi i Uganda, er i full sving både i Rom og i Uganda. Det vil møte representanter fra Tanganyika, Kenya, Belgisk Kongo, Portugisisk Øst-Afrika, Sudan, Rhodesia og Egypt. Flere europeiske og amerikanske eksperter vil også ta del i forhandlingene og få rik anledning til å treffe sammen med ledende, afrikanske, katolske legfolk. Blant dem også representanter for Katolske Kvinners Verdensorganisasjon, Den katolske ungdoms verdensforbund og for sekretariatet for legapostolatet. Møtene vil bli holdt i seminaret i Kisubi, noen engelske mil fra ekvator i nærvær av erkebiskopen av Lourenco Marques, kardinal de Gouveia.

Tallet på katolikker 10-doblet i de siste 50 år.

Tallet på katolikker i Afrika er 10-doblet i løpet av de siste

KONGENS FORTJENESTEMEDALJE

i sølv ble 21. november på 70-års dagen for åpningen av Vor Frue Hospital i Oslo, overrakt hospitalets vaktmester Karl La u v s t a d for trofast tjeneste gjennom 40 år.

50 år og utgjør nå over 15 millioner, heter det i en melding fra *Propaganda Fide* i Rom. Det finnes i Afrika i dag to patriarkater med orientalsk ritus, 15 erkebispedømmer, 65 bispedømmer, 3 frie abbedier, 98 apostoliske vikariater, to apostoliske eksarkater med alexandrinsk ritus, 47 apostoliske prefekturer og en uavhengig misjon. Apostoliske internuntier finnes i Egypt og Liberia, apostoliske delegater i Fransk-Afrika og Dakar, i Belgisk Kongo, i Sør-Afrika, i Britisk Øst- og Vest-Afrika. I Etiopia har Den hellige stol en særlig representant.

BULGARIA

Biskop Bossilkoff ennå ikke skutt.

Biskop *Eugenius Bossilkoff* av Nicopoli som i oktober 1952 ble dømt til døden av en særdomstol i Sofia for angivelig «spionasje for Vatikanet» er ifølge de siste meldinger fra Bulgaria ennå ikke skutt. Biskopen skal befinne seg i et fengsel i Plovdiv i nærheten av den greske grense.

CHINA.

Oppsving i det religiøse liv i Hongkong.

Oppsvinget i det religiøse liv i Hongkong er en av de gledeligste reaksjoner på den kinesiske kommunisme, heter det i en melding fra denne britiske kronkoloni. Det er i dag en dagligdags foreteelse i sognekirken i Hongkong at *hundrevis av konvertitter* blir døpt. Mange av dem har selv opplevet kommunistenes erobring av China. De ser i Kirkens lære det eneste effektive svar på den truende fare.

DANMARK

Dominikanerne i Danmark.

I oktober overtok de franske dominikanere sognet Ordrup i den nordige delen av København som hittil har vært ledet av jesuitter. Dermed er dominikanerne også vendt tilbake til Danmark. Før reformasjonen fantes det i vårt sydlige naboland 13 dominikanerklostre. En eneste misjonsstasjon har dominikanerne hatt på Bornholm. Den ble opprettet i 1916.

DE FORENTE STATER

Bare ti prosent av verdens 4 millioner spedalske får behandling.

En undersøkelse som er foretatt av Det katolske hjelpeverk for spedalske og som nå er offentliggjort i De forente stater, slår fast at bare en tiendedel av verdens 4 millioner spedalske får behandling. *Katolske ordenssøstre pleier over 72 000 spedalske i 219 sykehus.*

Av spedalske finnes det særlig mange i Syd-Amerika, over 1 million i Afrika, 1,2 millioner i India, 75 000 i Indonesia, 40 000 i Korea, 50 000 i Japan og over en million i China og på Filippinene.

Den eneste spedalske katolske biskop, mgr. *Thomas Aspe*, sendte nylig et budskap til den 6. internasjonale kongress for spedalske som ble holdt i Madrid. Det moderne samfunn har en helt feilaktig oppfatning av spedalskheten, fremholdt biskopen. Spedalskhet er hverken den smerteligste eller den mest smittsomme og uhelbredeligste sykdom. Bare fem prosent av de syke dør av sykdommen. Det finnes syke som har lidt av sykdommen i ti, tve ja opptil 50 år uten å bli vansiret. Likevel er den spedalske det mest forlatte menneske blant syke, fordi han er utstøtt av det menneskelige samfunn. Biskopen understreket nødvendigheten av apostolatet blant disse mennesker som lever helt avsondret i en taushetens verden.

Den nye arbeidsminister også katolikk.

Som kjent nedla for noen tid siden den kjente fagforeningsleder og katolikk *Martin Durkin* sitt embete som arbeidsminister på grunn av uoverensstemmelser med president *Eisenhower*. Presidenten har utnevnt *James Mitchell* til Durkins etterfølger. Også *James Mitchell* er katolikk og den femtende katolikk som tar sete i en regjering i De forente stater. Under krigen var han personalsjef i krigsministeriet.

EGYPT

Kardinal Tisserant hos general Naguib.

Sekretæren for Kongregasjonen for de østlige kirker, kardinal *Tisserant*, har underveis til India besøkt Egypt. Da kardinalen innviet et nytt Maroniter-kollegium i Cairo, var general *Naguib* til stede, og takket ham offentlig for hans arbeide for Østens kristne og særlig for hva han hadde gjort

for Egypts kristne befolkning. Senere hadde generalen en personlig samtale med kardinalen. Den 4. november innviet kardinalen en koptisk, katolsk katedral i Assiout i Øvre Egypt.

FRANKRIKE

Byen Paris gir sin erkebiskop verdifull og vakker gave.

Byen Paris har overrakt sin erkebiskop, kardinal *Maurice Feltin*, et kostbart teppe, vevet særlig for kardinalens private kapell. Gaven ble overrakt av byens ordfører, *Frédéric Dupont*. Medlemmer av kommunestyret overvar deretter messen. Det hersker en bedre atmosfære mellom erkebiskop og byens autoriteter enn det har gjort på lang tid.

To nonner tildelt høye dekorasjoner.

To nonner som tilhører kongregasjonen *De fattige små søstre* ble nylig av den franske regjering tildelt Æreslegionen Storkors. Søstrene er *Geneviève de Sainte-Chantal* som er kongregasjonens generalsuperior, og søster *Thérèse* som har arbeidet 56 år i byen Cachan som ligger i nærheten av Paris. Helseministeren, *Paul Coste-Floret*, overrakte søster *Geneviève de Sainte-Chantal* den høye utmerkelse og uttalte at Frankrike på denne måte hadde ønsket å ære det arbeide hennes kongregasjon utfører for de gamle. Siden kongregasjonen ble grunnlagt i 1839 hadde, uttalte ministeren, *De fattige små søstre* ydet hjelp til 670 000 gamle. I dag har kongregasjonen 306 hjem over hele verden hvor det blir tatt hånd om 50 000 gamle og ensomme. Arbeidsministeren overrakte søster *Thérèse* den høye utmerkelse i konvent-kapellet i Cachan. Søster *Thérèse* som nå er 80 år gammel, besøker fremdeles de syke, hvorav flere er oldebarn til dem hun hjalp den første tid som nonne.

Mishandlet fransk Indo-China-soldat på krykker til Rom. til Rom.

Den franske Indo-China-soldat *Gaston Morcel* som har mistet sitt ene ben og som må bruke krykker, er kommet på sine krykker til Turin fra Paris på vei til Rom. *Overfallet fra et bakhold ble Gaston Morcel til de grader mishandlet av kommunistiske partisaner at han måtte underkastes 32 operasjoner.* Som takk for redningen lovet han at han ville dra på pilegrimsferd til Rom til fots, og det er dette løfte han nå er i ferd med å innfri.

HOLLAND

Frykt for Tito blant slovenske gruvarbeidere i Holland.

I industriområdet Limburg hvor det finnes store kullgruver, arbeider også katolske gruvarbeidere fra Slovenia som er en del av Den jugoslaviske stats område. Den jugoslaviske legasjon i Haag har nå lagt press på disse gruvarbeidere for å få dem til å slå sine katolske *Barbara-foreninger* sammen med kommunistiske organisasjoner. Legasjonen kan øve et visst press på dem, da de ennå er avhengig av den når det gjelder legitimasjonspapirene. Dessuten har flere ennå litt eiendom igjen i hjemlandet.

Men de hollandske katolikker vil ikke tåle at det blir opprettet et kommunistisk bolverk midt i en helt katolsk provins. De har derfor krevet at regjeringen yter de slovenske gruvarbeidere all mulig beskyttelse og oppmerksomt følger Tito-legasjonens terrorvirksomhet. Man ønsker nemlig ikke en gjentagelse av det som skjedde i 1935. Den gang ble de tyske katolske foreninger i Holland under press fra Den tyske legasjon i Haag sammensmeltet med de nasjonalsosialistiske foreninger.

ISRAEL

Seks jødiske beduiner søker Paven om opptagelse i Kirken.

Seks jødiske beduiner som hører til Subeja-stammen, har i et telegram til Den hellige far søkt om opptagelse i Kirken. Et lignende telegram har de sendt til superioreren for det kjente fransiskanerkloster i Nazareth. Som bevis på sin hengivelse har de bedt Kirken om å motta et stykke land på 100 hektar. Subeja-stammen lever på berget Tabor og teller 475 medlemmer.

JAPAN

De mange konversjoner — et moralsk under.

Generalsuperiorene for columbanerne, pater *Timothy Connelly*, uttalte under et besøk i Japan nylig at det voksende tall på konvertitter «nesten er et moralsk under». Mens en misjonær før krigen folte seg lykkelig om han kunne vise

til tre konversjoner i løpet av et år, er han i dag ikke tilfreds om tallet ikke er oppe i 30. Det viktigste problem for Kirken i Japan i dag er opprettelsen av katolske skoler.

Cisterciensernonner grunnlegger sitt tredje kloster.

Cisterciensernonner har de to største nonneklostre i Japan hvor man følger ordenens strenge regel. Nå er et tredje nonnekloster grunnlagt av ordenen i Shindenbaru. Klostret teller foreløpig 8 nonner, men 20 andre vil slutte seg til fra moderklostret i Yunokawa. Moderklostret ble grunnlagt i 1898. Det andre klostret i Nishinoimya ble grunnlagt i 1935. Begge disse klostre har hver over 1000 nonner hvorav de fleste er japanerinner.

I sin bok *Exile Ends in Glory* har *Thomas Merton* skildret livet til moder *M. Berchmans O.C.S.O.*, en bok som forteller noe om disse cistercienserklostrene i Japan.

JUGOSLAVIA

Beograd om Paven og Trieste.

Kommuniststyret i Beograd har brukt striden om Trieste til et nytt uvederheftig angrep på Hans Hellighet. Man erklærer at Paven uttrykkelig og ensidig har tatt Italias parti i saken. Prester blir forelagt lister til underskrifter, hvor det protesteres mot «denne politikk». Man sprer også rykter om at Paven har skrevet et brev til borgermester *Bartoli* i Trieste, hvor Den hellige far angivelig skal ha gitt sin tilslutning til de forholdsregler borgermesteren har truffet.

Mislykket kommunistisk forsøk på å avsvi kardinal Stepinaes hus i Zagreb.

Et forsøk som kommunistiske agenter gjorde på å få avsvidd kardinal Stepinaes hus i Zagreb under de anti-amerikanske og anti-britiske demonstrasjoner som fant sted i forbindelse med Trieste-affæren, førte ikke fram. Det meldes at de kommunistiske agenter fire ganger forsøkte å opphisse mengden til å sette fyr på kardinalens hus uten at det lyktes å få noen til å utføre ugjerningen. Det er dette som på kommunistisk hold kalles «progressiv kulturvirksomhet».

President Titos lett gjennomskuelige manøver.

Etter de siste overfall på katolske biskoper og prester i Jugoslavia har president *Tito* sendt ut en oppfordring til sine tilhengere om å avstå fra mishandlinger av katolske prester. På vel underrettet hold i Wien betegnes denne manøver som lett gjennomskuelig. Der hevder man at *Tito* med denne oppfordring har ønsket å bløffe deltagerne i den interparlamentariske konferanse som i nær fremtid skal holdes i Washington, som nettopp skal behandle dette spørsmålet.

INDIA

Engstelse for de utenlandske misjonærens fremtid.

De indiske biskoper har nylig vært samlet til en tre dagers konferanse i Bangalore. Etter konferansen har det indiske hierarki sendt ut en erklæring hvor det gis uttrykk for dyp engstelse på grunn av de diskusjoner som i lengere tid har pågått om de utenlandske misjonærens fremtid. I erklæringen heter det bl. a.:

«Vi verdsetter helt ut den forståelse våre henstillinger er blitt møtt med av regjeringen, men vi er skuffet over at den støtte vi har bedt om ikke er sikret i den utstrekning vi hadde ventet. Biskopene har full tillit til regjeringen og håper at den vil forstå å verdsette rimeligheten i de fremstilte krav, slik at den alminnelige engstelse kan bringes til opphør.»

Videre heter det:

«Vi er villige til å tilpasse oss til regjeringens synspunkter på oppdragelsens og undervisningens område og forholdsregler er blitt truffet for å sikre at de katolske skoler tilpasses de endrede forhold i landet og begunstiger studiet av det nasjonale og de regionale språk. Ved løsningen av Indias sosiale problemer kan nasjonens ledere regne med prestene og legfolkets samarbeide. Forskjellige katolske sentra har tatt skritt for å hjelpe til med utførelsen av de gjenreisningprosjekter regjeringen står bak. I erkjennelsen av at de medisinske hjelpemidler ikke strekker til, har biskopene besluttet å opprette et katolsk, medisinsk fakultet med sykehus. Biskopene erkjenner at et organisert legfolk betyr et stort pluss for Kirken og nasjonen.»

ISRAEL

De katolske skoler.

Katolske elementærskoler og høyere skoler i Israel som

det i alt finnes 40 av, rammes ikke av den nye skolelov som nå er vedtatt og som legger storparten av de private skoler i landet under Statens kontroll. Den nye loven tar sikte på å sammensmelte de forskjellige systemer som ligger til grunn for de jødiske privatskoler. De eneste jødiske skoler som er unntatt fra loven, er de 56 skoler som hører til den strenge jødiske sekt Agudat.

De katolske skoler som ledes av forskjellige kongregasjoner, underviser om lag 6 500 barn. Av disse går 5 000 i elementærskolene. 8 % av disse er jødiske barn, mens ytterligere 10 % er ikke-katolikker. Tallet på jødiske elever i de katolske skoler varierer sterkt. Mens det i noen ikke finnes en eneste jødisk elev, finnes det andre hvor nesten alle er jøder. I de høyere skoler for gutter og piker som styres i Jaffe av De kristne brødre og St. Josephs-søstrene, er om lag 95 % av elevene jøder. De som har ansvaret for disse skoler, har samtykket i at de holdes utenfor Statens kontroll. Staten blander seg ikke i undervisningsplanene, men skolene får da heller ikke statsstøtte. Vanskeligheten med å skaffe de nødvendige lærebøker er nå overvunnet.

Ifølge den nye lov må det ikke gis religionsundervisning i de jødiske skoler, men der er på timeplanene reservert tid for religionsundervisning i synagogene.

POLEN

Den apostoliske administrator av Olsztyn arrestert. . .

En melding fra Berlin sier at den apostoliske administrator av Olsztyn, tidligere Øst-Preussen, pater *Wojciech Zink*, er blitt arrestert. Han var nevnt i det memorandum som kardinal *Wyszynski* overrakte president Bierut den 8. mai i år. Han ble utnevnt til vikar-kapitular i Det apostoliske administratur i februar 1951 etter at den tidligere administrator, mgr. *Theodor Bensch*, var fordrevet av den polske regjering. Det meldes at 30 offiserer i det politiske politi nylig trengte inn i hans bolig i Allenstein, undersøkte den og tok med seg en rekke kirkelige fortegnelser og dokumenter. Politiet satte så håndjern på ham og tok ham med seg.

Regjeringen føler seg ille berørt.

En polsk korrespondent melder at de siste informasjonen tyder på at den polske regjering føler seg meget ille berørt over den reaksjon arrestasjonen av kardinal *Wyszynski* og rettssaken mot biskop *Kacamarek* har fremkalt i utlandet. Regjeringkretser i Varsjava søker, naturligvis helt uoffisielt, å få fremmede diplomater og polakkene selv til å tro at de handlet under sterkt press fra Moskva. Det samme gjør kommuniststyrets diplomatiske representanter utenlands. Samtidig forsøker kommuniststyret nå å vise hierarkiet og presteskapet større hensynsfullhet. Således gjenga den polske kringkasting nylig en lang beretning om innsettelsen av mgr. *Antoni Pawlowski* som biskop i bispedømmet Wloclawek. Biskop *Pawlowski* var før krigen professor ved universitetet i Vilna og senere rektor for seminaret i erkebispedømmet Varsjava. Han ble utnevnt til biskop av Wloclawek etter mgr. *Radonskis* død i 1951, men i to år nektet kommuniststyret å godkjenne utnevnelsen. Denne utvikling viser at selv et totalitært kommunistisk styre må ta hensyn til opinionen i den frie verden, og at offentlige protester til De forente nasjoner og nasjonale autoriteter ikke er uten virkning.

Nok en biskop arrestert.

Det meldes at den 51-årige generalvikar av Gnesen, mgr. *Luzian Bernaedi*, er blitt arrestert og fengslet.

PORTUGAL

Prestemangelen er stor.

I forbindelse med den årlige uken for prestekall og seminarer i Portugal har patriarken av Lisboa, kardinal *Cerejeira*, sendt ut et hyrdebrev hvor han sier at det i Lisboa forholdsvis finnes færre prester enn i noe annet bispedømme i Europa, selv om mange tegn tyder på at en forbedring vil inntre. «I de siste 25 år er tallet på prester ikke steget, mens i samme tid befolkningen i erkebispetet er steget med 200 000 til nærmere 2 millioner.» Kardinalen nevner opprettelsen av to nye presteseminarer i Olivais og Almada, hvor hundre nye studenter opptas hvert år. Dette voksende tall følges også av en bedre kvalitet, for så vidt som de fleste som nå kommer til seminarerne har en bedre utdanning, og ikke så få har universitetseksamener.

Den katolske aksjon i Portugal har også feiret sitt 20-års jubileum. Det ga hierarkiet en ny anledning til å appellere til legfolket om en stadig større og mer målbevisst innsats.

TSJEKKOSLOVAKIA

40 dominikanerinner som tvangsarbeidere.

Ifølge en melding fra Sternberg i Sudetenland er 40 tyske dominikanerinner satt inn som tvangsarbeidere i jordbruket ved Knieblitz. Man har flere ganger forsøkt å få utreisettillatelse utstedt for disse søstre, slik at de kunne reise til Vest-Tyskland, men hver gang er disse ansøkninger blitt avvist av de tsjekkiske kommunistiske myndigheter.

TYSKLAND

Kjent protestantisk teolog konverterer.

Professor i Det nye testaments eksegese ved det protestantiske, teologiske fakultet ved universitetet i Bonn, *Heinrich Schlier*, er blitt opptatt i Kirken. Professor Schlier er en meget kjent teolog i Tyskland.

Pontifikalmesse for første gang siden krigen i St. Hedwigs-katedralen i Berlin.

Den 25. oktober ble for første gang en pontifikalmesse feiret i St. Hedwigs-katedralen i Berlin som ble totalt ødelagt under et luftangrep under krigen. Messen ble seleberert av biskopen av Berlin, mgr. *Wilhelm Weskamm*.

ØSTERRIKE

Paven og konkordatet.

Den apostoliske administrator av Innsbruck, biskop *Paul Rusch*, talte nylig på hjemtur fra Rom i Innsbruck om de samtaler han hadde hatt med Den hellige far, som hadde beklaget at den østerrikske regjering hadde nektet å anerkjenne konkordatet som ble sluttet 1933. Den hellige far hevdet at dette var fullt gyldig og i kraft. Paven hadde videre sterkt beklaget at de nasjonalsosialistiske ekteskapslover som ble innført under den tyske okkupasjon, fremdeles var rettslig bindende i den gjenreiste østerrikske republikk, da de jo burde vært erstattet av de tidligere ekteskapslover i republikken Østerrike. «Vi kommer ikke til å finne oss i,» erklærte biskop Rusch, «statens krav på å avgjøre hvor vidt en katolikk skal ha lov til å motta et sakrament. Tillater vi at den nåværende situasjon fortsetter, vil vi kanskje en dag komme til å oppleve at staten vil utvide sin ulovlige innblanding i Kirkens velsignelse av ekteskapet til også å omfatte andre sakramenter.»

FRA ST. OLAVS FORLAG

Katolsk Bønnebok	kr. 8.50
Det Nye Testamente	» 11.00
Din messe og ditt liv. (Fra fransk.)	» 0.60
Cantemus Domino. (Salmebok.)	» 8.00
Bibelhistorie og katekismus for katolske skoler.	
Norvegia Catholica. (K. Kjelstrup.)	» 14.00
Ritualbok, innb.	» 2.00
heftet	» 1.00
Våre fedres tro. (Gibbons)	» 3.00
Katolsk praksis. (D. J. Boers)	» 7.00
Troen alene. (D. J. Boers)	» 2.20
Det kristelige ekteskap og sølibatet. (L. van Ekeren)	» 1.00
Barnedåpen	» 2.20
Bønner for de avdøde	» 1.20
Den spanske borgerkrig	» 1.20
Den katolske og den protestantiske inkvisisjon	» 0.75
Det bibelske skriftemål i motsetning til Oxfordgruppens form for syndsbekjennelse	» 1.65
Det katolske trosprinsipp	» 3.30
Forklaring av den Hl. messe	» 1.50
Forskjellen mellom katolisisme og protestantisme	» 0.85
Helgendyrkelse	» 1.20
Jomfru Marias plass i Guds frelsesplan. (J. van der Burg.)	» 1.20
Den bibelske lære om rettferdigjørelsen	» 2.40
Kjenn din religion	» 6.00

LESNING FOR JULEN:

«Kimer I Klokker»	» 2.50
Norge — Rom. 1153—1953 (Ø. G. Brodersen)	» 1.50
St. Olav, jubileumsnummer	» 1.00
Ellers i løssalg	» 0.60

Dessuten forskjellige julekort:

«Vor Frue av Enebakk» — «Vor Frue Hedagotria» (bysantinsk ikon) — Kirkeinteriorer og kort fra den Liturgiske utstilling.

KOM OG SE!

BERGEN

<p>Vi møtes på <i>Kranes konditori</i> Tromsø</p>	<p>Kjøp hos våre annonsører</p>	<p>A/S KR. MADSENS BOK- & PAPIRHANDEL BERGEN BRYGGEN 5 - LEPPEN - TELEFON 11482</p>
<p>Manufakturvarer sengeulstyr SVERRE W. MONSEN BERGEN</p>		<p><i>All slags</i> <i>skadeforsikring</i></p>
 <p>STRØMPER</p>		<p>ERLING KRAGE A/S PRYD- OG BRUKSKUNST Bergen Telefon central 14110 Telegramadresse: «Kjell»</p>
<p>L. W. TORNØE A/S Papirhandel BERGEN</p>	<p>Sølv for alle anledninger</p>	<p><i>Theodor Olsens Efff.</i> JUVELER SMÅSTRANDGT 4 Bergen</p>

DRAMMEN

PT. PEDERSEN & BERG A/S
 Farvehandel - Kjemikalier
 Parfumeri. Spør oss.
 Etabl. 1883 Tlf. 2185
 Drammen

Gustav Thielemann
 Pølse- og hermetikkfabrikk
 DRAMMEN

Harald Lyche & Co.
 Bøker - Papir - Toalettsaker
 Sportsartikler - Leketøy

*Alltid først
 med det siste...!*

Utstyrsvarer- og manufaktur, Drammen

FREDRIKSTAD

KLEMET JOHANSEN
 Fredrikstad Begravelsesbyrå
 Bakgaten 10 - Tlf. 3062

$\frac{1}{2}$ Tyri Fabrikker Drammen

TYRILYS leveres i alle størrelser og typer

TRONDHEIM

ERLING NIELSEN
 Lege og sykerekvisita
 O. Trygvassonsgt. 15 - Trondheim

ILA FARVEHANDEL
 Telefon 25480
 Alt i malerverer

TH. GRANDE & SØNN
 Elektrisk installasjonsforretning
 Trondheim

Marie Schjetne
 BARNEUTSTYR $\frac{2}{5}$

Et ord er nok...
KVALITET
Johan O. Helgesen

MURMESTER BERNT IVERSEN
 Kongensgt. 66 - Tlf. 25522
 Trondheim

SIGV. EIDEM
 Malermester
 Olav Kyrresgt. 13
 Trondheim

P. G. SWENSSON
 Manufaktur & Sengeutstyr
 Torvet - Trondheim

INGV. ALSTAD
 Fisk - Sild
 Ilevollen 32 - Tlf. 20291
 Trondheim

Tapeter Linoleum
T. P. B. PAULSEN & CO. A/S
 Søndregt. 14 - Trondheim
 Gardiner Gulvtepper

K. LUND A/S
 Rørleggerforretning - Rørhandel
 Trondheim
 Etablert 1874

A/S SIGURD KVENILDS EFTF.
 Trondheim
 Alt i sengeutstyr og barneutstyr

C. SARHEIM & CO.
 Trondheim
 Vi leverer alt i
 papir

A. HOLBÆK ERIKSEN & CO. A/S
 Trondheim
 Bøker - Papir

H. IVERSEN
 Optisk forretning
 Trondheim

Norske Meieriers Salgssentral
 OST — SMØR
 Trondheim, Oslo, Bergen, Stavanger

SYKEPLEIEARTIKLER
 Sykeutstyr - Rustfritt stål
KARL WILH. WICKSTRØM
 Tlf. 22784 - Postboks 519
 Trondheim

BØNDERNES SALGSLAG
 Munkegt. - Trondheim
 Leverandør til St. Elisabeths Hospital

OSLO

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsv. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46
Privat 41 64 78 - 69 43 72

NORENBERG & CO. A.S

— Margarinfabrikk —

OSLO

Leverandør av den bekjente
«NOCO» margarin

N. JOHANSEN

Bakeri & Konditori

Valkyriegt. 1 - Oslo

Martin Olsen

Overrettsadvokat

Stortingsgt. 4 - Telf. 41 67 39
OSLO

All slags forsikring

ANTH. B NILSEN & CO'S
ASSURANCEBUREAU A/S

Rådhusgaten 27, Oslo. Telefon 41 01 10.

Spesialforretning i
RUSTFRITT STAL
for sykehusene

KNUT JUUL CHRISTIANSEN

Stortingsplass 7 II
Tlf. 33 36 24 - Oslo
Tlgr.adr.: RUSTFRIKNUT

TAPETHUSET

Tordenskjoldsgt. 6 b, Oslo
Tlf. 41 07 76

Tapeter — Linoleum

ERIK A. GUDE EFTF.

Gravmonumenter

Akersv. 20 - Oslo

Allslags snekkerarbeid utføres

REIDAR MYRVOLD

Gladsvei 23, Grefsen
Tlf. 37 57 68

Kvalitets-varer
hos
kvalitets-firmaer

Joh. Weydahl A/S

KAFFE
og
HERMETIKK
engros

Oslo - Centralb. 68 18 07

STØTT OPP OM «ST. OLAV»!

SUPPE
som smaker —

alltid no' godt fra
A. Bergene

JOHAN OLSEN & SØNNER

Murmester & Entreprenørforretning

Etablert 1896

Kongensgate 17, Oslo
Telefon 42 99 90

WISBECH
ARTISERLERNAR

Majorstua - Oslo

MASKIN- OG ELEKTROTEKNISKE
FABRIKKER

ALIDA WAALER

Bok- og Papirhandel

Bogstadv. 43 - Tlf. 46 05 24
All i bøker og papir

C. HAGERUP ØSTBYE

Fayance, Keramikk
Krystall, Leketøy

Tlf. 46 55 35, 46 57 40
Bogstadv. 29 - Oslo

Gjør

Deres juleinnkjøp
hos St. Olavs annonsører.